

Ripollet, 1939. Un abans i un després

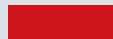
—
**II Jornades de Memòria
Històrica de Ripollet**
—

Novembre 2019

Maria dels Reis Jiménez Bigas, *la Reyes*, de petita
amb la seva mare, Eulàlia Bigas Tiana de la Riba

memòria

dignitat

Programes de memòria de Ripollet

Per segon any consecutiu, l'Ajuntament de Ripollet organitza les Jornades de Memòria Històrica de Ripollet, dins el programa Memòria = Dignitat. Enguany, amb el nom "Ripollet, 1939. Un abans i un després", es continua amb el treball de recuperació de la memòria local iniciat l'any passat, amb la voluntat de donar-hi més força i contingut. És per això que s'ha preparat un programa més extens, que gira entorn de l'abans i el després del final de la Guerra Civil, ara fa 80 anys.

Un programa amb tres grans eixos, en què hem intentat recuperar el testimoni de les dones de l'època, arribar al públic més jove i incloure'l dins l'Any Scènica. Entre els actes, destaca el reconeixement institucional a M. Reyes Jiménez Bigas, *la Reyes*, testimoni viu de les dones lliures de Ripollet, així com de les dones represaliades pel franquisme a Ripollet.

Aquest treball de recuperació de la memòria local continuarà amb l'acord de col·laboració que properament signarà l'Ajuntament de Ripollet amb l'Amical de Mauthausen i amb nova senyalètica en espais de memòria de Ripollet.

**Del 4 al 30 de novembre,
a la Biblioteca Municipal
"Dones Lliures a Ripollet"**

Exposició que rescata de l'oblit algunes de les moltes dones que van impulsar millores socials i defensar les llibertats a Ripollet en temps de guerra i de dictadura.

**Dimecres 6 de novembre, a les 18.30 h,
a la Biblioteca Municipal**

**Acte institucional de reconeixement
a la Reyes i a les dones de Ripollet
represaliades pel franquisme**

A les 19 h

**Història del moviment feminista
a Ripollet**

Xerrada amb motiu de la inauguració de l'exposició. Un recorregut pel passat i el present del feminisme al municipi.

Condueix: Helena Bea

A càrrec del Comitè de Dones de Ripollet

**Del 6 de novembre al 12 de desembre,
al CIP Molí d'en Rata
"1939. L'abans i el després"**

Exposició produïda amb motiu dels 80 anys de la fi de la Guerra Civil i com una aportació més a la recuperació de la memòria històrica, mostrant la rellevància dels museus com a dipositaris d'un llegat que narra els fets històrics a través de les seves col·leccions. Els fons dels museus són testimonis excel·lents d'un període que s'inicia quan esclata la guerra i que s'allarga molt més enllà de la proclamació de la seva fi, l'1 d'abril de 1939. Amb una selecció d'objectes de les col·leccions de 25 museus de la província de Barcelona, entre els quals el de Ripollet, s'ha creat aquesta mostra al voltant de tres eixos temàtics: la salvaguarda del patrimoni, la guerra i la repressió i la simbologia del canvi.

Organitza: Diputació de Barcelona

**Dissabte 9 de novembre, a les 18.30 h,
al Teatre Auditori del Mercat Vell**
Cants d'exili i esperança

—
Concert commemoratiu del 80è aniversari del pas pels Pirineus de la retirada republicana. L'eix temàtic d'aquest espectacle gira al voltant d'aquest episodi de la història europea, un dels més importants de la segona meitat del segle XX.

En aquesta cantata, la paraula, el cant i la imatge s'uniran en un únic missatge a l'espectador com a homenatge coral i musical a totes les persones que es van haver d'exiliar cap al sud de França i Europa.

Amb Jordi Romero (pianista), Jordi Palet (violoncel·lista), César Martínez (relator), Montse Blasi (rapsode) i XIC—Xarangueta Instrumental de la Coral, sota la direcció musical i escènica de Jordi Giménez

Organitza: Societat Coral "El Vallès"

**Dimecres 13 de novembre, a les 19 h,
al CIP Molí d'en Rata**

**Neus Català: lluitadora antifeixista
i supervivent dels camps d'extermini
nazis**

—
Xerrada en què –amb motiu de la seva mort, el 13 d'abril d'enguany– fem un reconeixement a la figura de Neus Català i, per extensió, a la de totes les persones que van patir les conseqüències de la guerra, la dictadura franquista i l'internament en camps de presoners i d'extermini. Lluitadora antifeixista, supervivent dels camps d'extermini nazis, propagadora del seu testimoni i infermera, Neus Català va ser una dona forta, coratjosa i solidària que s'ha convertit en el testimoni de totes les dones que van lluitar a la Guerra Civil i a la Segona Guerra Mundial.

A càrrec de l'historiador i documentalista Jordi Algué

**Dijous 14 de novembre, a les 10
i a les 12 h, al Teatre Auditori
del Mercat Vell**

Et vindré a tapar

—
Aquesta obra està inspirada en una història real i basada en els casos dels milers d'homes desapareguts a la Guerra Civil, així com en l'espera de les seves famílies per obtenir informació sobre el lloc on estan enterrats.

Esperar sense esperança és l'acte més heroic que hi ha. 1940. Quan el Joan no torna, la Maria decideix anar-lo a buscar. L'han vist per última vegada al costat del riu. *Et vindré a tapar* ens mostra el viatge que fan tres amigues per trobar el marit d'una d'elles que ha desaparegut. Intentant sobreviure en un ambient de postguerra claustrofòbic i incert, decideixen embarcar-se en un trajecte cap a la descoberta d'una realitat per la qual encara no estan preparades.

A càrrec de la companyia *e) (espai en construcció*

Adreçada a Batxillerats

Hi col·labora: Servei Educatiu Vallès Occidental

Dimecres 20 de novembre a les 19 h, al CIP Molí d'en Rata

“Qui controla els aliments, controla la població. Els proveïments d'aliments a Ripollet i Cerdanyola entre 1936 i 1950”

Xerrada sobre el proveïment d'aliments durant la Guerra Civil i la postguerra. Quan sentim a parlar sobre la Guerra Civil, ens ve a l'imaginar una barbàrie violenta i, després, la fam. Aquesta fam va marcar sobretot la postguerra, i tenia nom i cognoms: el racionament franquista. No es va limitar tot a unes cartilles i uns cupons que bescanviaven per aliments, sinó que hi va existir tota una estructura política molt calculada que gestionava la base vital de la societat. Un mecanisme, suposat sense fissures, per controlar la població.

A càrrec de la historiadora Aina Muñoz
Hi col·labora: Museu de ca n'Oliver
(Cerdanyola del Vallès)

Dissabte 23 de novembre

Visita a la Maternitat d'Elna i al Museu Memorial de l'Exili

La Maternitat d'Elna va ser una institució humanitària dedicada a ajudar dones, sobretot exiliades, que va ser fundada el novembre del 1939 per la suïssa Elisabeth Eidenbenz. Situada a set quilòmetres del camp de refugiats d'Argelers, en un palauet abandonat als afores d'Elna, en aquesta maternitat hi van néixer uns 600 infants, fills de refugiades de la Guerra Civil. Actualment l'edifici s'ha convertit en un museu que es pot visitar.

El Museu Memorial de l'Exili (MUME) és un espai per a la memòria, la història i la reflexió crítica. És un centre d'interpretació que recorda els exilis provocats per la Guerra Civil i que està situat al mateix pas fronterer per on van fugir la major part dels exiliats. Sempre amb una mirada ampla que vincula el passat amb el present, perquè els conflictes que provoquen exilis han estat una constant en la història del segle XX i segueixen essent-ho fins al dia d'avui.

Sortida a les 8 h, del CIP Molí d'en Rata.

**Inscripcions a molidenrata@ripollet.cat
fins al 18 de novembre.**

Places limitades. La tornada està prevista a primera hora de la tarda.

Activitat gratuïta.

Diumenge 24 de novembre, a les 12 h, al CIP Molí d'en Rata

“Menús de guerra-cuina de recursos”

Taller familiar dins el cicle d'activitats “Juga amb la història”. La truita del Tio Nelo o la Salsa Granger són alguns productes molt vinculats a la Guerra Civil. En aquest taller es donaran a conèixer objectes de la cuina de l'època i es tastaran algunes de les receptes.

Inscripcions a molidenrata@ripollet.cat
Preu: 1,5 € fins als 5 anys i 4 € per a majors de 5 anys.